

عنوان مقاله:

بررسی اثرات محیط زیستی سد طالقان در فاز بهره برداری با استفاده از روش های تلفیقی ICOLD و AHP

محل انتشار:

یازدهمین همایش ملی ارزیابی اثرات محیط زیستی (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

سید علی جوزی - دانشیار گروه محیط زیست، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

مرتضی شکوری پور قاسم آبادی - کارشناس ارشد محیط زیست دریا، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

رویا نزاکتی - استادیار گروه محیط زیست، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

خلاصه مقاله:

سد طالقان با حجم مخزن اولیه 420 میلیون مترمکعب و حجم مفید 329 میلیون مترمکعب از نوع سدهای بتنی (سنگریزه ای - رسی) بوده و در 9 کیلومتری شمال غربی شهر طالقان در طول جغرافیایی 50 درجه و 37 دقیقه و عرض جغرافیایی 36 درجه و 11 دقیقه بر روی رودخانه شاهرود (طالقان رود) احداث شده است. این سد با هدف تأمین آب آشامیدنی شهرهای تهران و کرج، تأمین آب برای اراضی پایین دست در شهرستان ساوجبلاغ و دشت قزوین، کنترل سیلاب و حوزه گردشگری در سال 1385 به بهره برداری رسید. مواد و روش ها: این مطالعه باهدف تجزیه و تحلیل اثرات محیط زیستی ناشی از بهره برداری سد طالقان به انجام رسیده است. پس از جمع آوری اطلاعات پایه، بازدید زمینی از محدوده مورد نظر و دریاچه سد فهرستی از منابع زیست محیطی تحت تأثیر تهیه گردید و پس از آن محدوده مطالعاتی در قالب محیطهای بلا فصل، تحت اثر مستقیم و غیر مستقیم تعیین شد. سپس نقشه های مورد نیاز اعم از موقعیت حوضه، ایستگاهها، پوشش گیاهی و ... در محیط GIS تهیه شد. کارنمونه برداری از آب درد و فصل سرد خشک و گرم و خشک در چهار مرحله انجام و تجزیه و تحلیل نمونه های آب انجام شد. به منظور پیش بینی اثرات سد از روش اختصاصی ارزیابی سدها موسوم به روش ICOLD استفاده شد. پس از آنکه کلیه اثرات تعیین شد از آنجایی که روش ICOLD یک روش کیفی است برای تعیین وزن و نمره دهی و تفسیر اثرات از روش تحلیل سلسله مراتبی AHP استفاده گردید. بحث و نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان می دهد که سد طالقان بر روی محیط بیولوژیکی و محیط اقتصادی اجتماعی و فرهنگی اثری مثبت داشته و نمرات (+74) و (+141) را به خود اختصاص داده است و تنها بر محیط فیزیکی شیمیایی اثر منفی معادل با (-83) داشته است آنچه از جمع بندی ارزیابی اثرات بر می آید وجود سد طالقان در فاز بهره برداری در خصوص اثرات آن بر محیط در کل مفید می باشد و با عنایت به ارزش های حیاتی سد در بعد منطقه ای و محلی و قابل اغماض بودن پیامدهای منفی آن، در مجموع وجود سد طالقان و بهره برداری از آن با نمره (+132) تأثیر مثبتی بر منطقه داشته است. مضاف بر اینکه در منطقه سد هیچگونه فون و فلور و یا زیستگاه های شناخته شده ای وجود ندارد که با ایجاد سد دستخوش نابودی گردد. در پایان راهبردها و راهکارهای مدیریتی جهت تقلیل آثار منفی ناشی از بهره برداری سد نظیر: کاهش رسوب ورودی به دریاچه، ترویج روش بیولوژیکی در مبارزه با آفات زراعی به جای سموم پیشنهاد شده است که مدیریت صحیح زیست محیطی حوضه آبخیز طالقان منوط به اجرای دقیق و کامل این راهکارهای پیشنهادی می باشد.

کلمات کلیدی:

ارزیابی محیط زیست - پیش بینی اثرات زیست محیطی - روش ICOLD - روش AHP - مرحله بهره برداری - سد طالقان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/334042>

